

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO W ZESPOLE SZKÓŁ ZAWODOWYCH W BRZEGU DOLNYM

Przedmiotowy System Oceniania z wychowania fizycznego opracowany został na podstawie rozporządzenia MEN z dnia 22. lutego 2019 roku i jest zgodny z podstawą programową Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2017 r. ,poz. 9.1) dla IV etapu edukacji z wychowania fizycznego.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych z przedmiotu wychowanie fizyczne polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowywaniu przez ucznia umiejętności i wiadomości w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z programów nauczania oraz formułowaniu oceny.

Ocena z wychowania fizycznego ma na celu:

- poinformowanie ucznia o poziomie jego sprawności fizycznej i postępach w tym zakresie;
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swego dalszego rozwoju fizycznego;
- motywowanie ucznia do dalszej pracy;
- dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) oraz nauczycielom informacji o postępach, trudnościach, a także specjalnych uzdolnieniach ucznia;
- umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy na zajęciach;

Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów, rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania umiejętności i wiedzy.

Oceny są jawne dla uczniów oraz jego rodziców (prawnych opiekunów).

Na każdej lekcji wychowania fizycznego uczeń podlega ocenie częściowej odzwierciedlającej poziom jego zaangażowania się w proces samousprawniania.

Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel powinien uzasadnić wystawioną przez siebie ocenę.

Nauczyciel wychowania fizycznego jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym określonym w z programie nauczania.

Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego brany jest pod uwagę w szczególności wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywaniu się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

1. ZWOLNIENIE UCZNIĄ Z ZAJĘĆ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

W uzasadnionych przypadkach uczeń może być całkowicie lub częściowo zwolniony z zajęć wychowania fizycznego na czas określony lub na cały rok szkolny.

Decyzję o zwolnieniu ucznia z zajęć wf podejmuje dyrektor szkoły na drodze decyzji administracyjnej.

Uczeń, który posiada pozytywną decyzję dyrektora szkoły o całkowitym lub częściowym zwolnieniu z zajęć wychowania fizycznego w związku ze zwolnieniem lekarskim, czynnie nie uczestniczy w przeciwwskazanych na zwolnieniu lekarskim ćwiczeniach fizycznych. Jednakże jego obecność na lekcji wychowania fizycznego jest obowiązkowa.

2. KLASYFIKOWANIE I OCENIANIE

Klasyfikacji dokonuje się dwa razy w roku - po pierwszym i po drugim półroczu nauki.

Pierwsze półrocze kończy się w ostatni piątek miesiąca stycznia, drugie półrocze zaś w ostatnim dniu nauki przed wakacjami, chyba , że odrębne przepisy stanowią inaczej.

Oceny klasyfikacyjne na pierwsze i drugie półrocze ustala się w stopniach według następującej skali:

- celujący – 6
- bardzo dobry – 5
- dobry – 4
- dostateczny – 3
- dopuszczający – 2
- niedostateczny – 1

Podczas ustalania oceny końcowej z wychowania fizycznego bierze się pod uwagę wg hierarchii ważności:

1. aktywne uczestnictwo w lekcjach wychowania fizycznego (frekwencja, punktualność)
2. przygotowanie i aktywność na lekcjach (tzn. przygotowanie do zajęć, zaangażowanie ucznia w proces samousprawniania się podczas lekcji, higiena osobista ucznia, przestrzeganie zasad bhp, kultura osobista);

3. przyrost umiejętności oraz sprawności ucznia (tzn. ocena przyrostu cech motorycznych i nabytych umiejętności ruchowych);
4. przyswojenie wiadomości z zakresu kultury fizycznej;
5. reprezentowanie szkoły na zawodach sportowych;

Uczeń może nie być klasyfikowany z wychowania fizycznego, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.

Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.

3. OCENA ZA ZAANGAŻOWANIE - AKTYWNOŚĆ NA LEKCJACH I PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ (Oz)

Na każdej lekcji uczeń (uczennica) jest oceniany (kolor czarny w dzienniku elektronicznym - waga oceny -1) za przygotowanie do zajęć i swoją aktywność w trakcie lekcji przy użyciu aplikacji – „**ocenie zaangażowania na lekcji wf**”,

gdzie uczeń otrzymuje:

symbol	uczeń otrzymuje ocenę	oznaczenie symbolu
5	5	aktywność na lekcji bardzo duża - (np. uczeń wykonuje wszystkie ćwiczenia bez najmniejszych zastrzeżeń, punktualnie przybył na lekcję)
4	4	aktywność na lekcji duża - (np. uczeń wykonuje ćwiczenia bez zastrzeżeń jednak jego postawa na lekcji nie jest prawidłowa m.in. przeklina, uczeń spóźnił się na lekcje do 5 minut)
3	3	aktywność na lekcji średnia - (np. uczeń wykonuje tylko niektóre ćwiczenia lub uczeń spóźnił się na lekcje do 10 minut)
2	2	aktywność na lekcji mała - (np. wykonuje niektóre ćwiczenia a jego postawa zagraża bezpieczeństwu na lekcji lub uczeń spóźnił się na lekcje do 15 minut)
1	1	aktywność na lekcji bardzo mała – (np. uczeń przebrał się ale nie wykazuje choćby minimalnego zaangażowania w proces usprawniania się)
0	----	nieobecność na lekcji – w przypadku usprawiedliwionej nieobecności – uczeń ma prawo odrobić tą lekcję u dowolnego nauczyciela wf w terminie do 30 dni od daty nieobecności
zwr	2	zwolnienie od rodziców (uczennica / uczeń musi posiadać strój)
bs+	2	uczeń nie posiada stroju ale pomimo tego aktywnie ćwiczy
bs	1	uczeń nie posiada stroju
u	1 !!!!!	nieobecność nieusprawiedliwiona tylko na lekcji wf (np. ucznia nie było tylko na lekcji wf a uczestniczył w innych lekcjach w danym dniu)
zwl	----	zwolnienie lekarskie – uczeń jest całkowicie lub okresowo zwolniony z zajęć wychowania fizycznego
k	----	nieobecność usprawiedliwiona - (uczeń nie mógł uczestniczyć w lekcji wf z powodów usprawiedliwionych - np. udział w kursach doskonalących, reprezentuje szkołę w konkursie szkolnym z innego przedmiotu, itp)

- Jeżeli uczeń jest nieobecny na lekcji z powodów usprawiedliwionych innych niż reprezentowanie szkoły w innych dziedzinach, nie otrzymuje oceny za tę lekcję.
- Po każdym 9 lekcjach wychowania fizycznego w danej klasie, uczeń (uczennica) otrzymuje ocenę cząstkową (kolor czerwony w dzienniku elektronicznym), uzależnioną od jego zaangażowania się w usprawnianie w ocenianym okresie . Waga tej oceny wynosi - 6
- Uczeń ma prawo do odrobienia usprawiedliwionej nieobecności na lekcji wf poprzez uczestnictwo w zajęciach dodatkowych (sks) organizowanych przez szkołę, zajęciach wychowania fizycznego u innego nauczyciela wf lub w innej formie wskazanej przez nauczyciela do 30 dni od daty zaistniałej nieobecności.
- Uczeń nie ma prawa do odrobienia nieobecności na zajęciach wf jeżeli opuszczona lekcja była godziną nieusprawiedliwioną;

- W przypadku, gdy uczeń w trakcie lekcji wychowania fizycznego reprezentuje szkołę w innej dziedzinie życia szkolnego lub posiada zwolnienie lekarskie, lekcje te nie będą zaliczane do oceny w danym półroczu. Ocena za zaangażowanie, w takim przypadku, liczona będzie z pozostałych lekcji.

4. OCENA SPRAWNOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI (Os)

Uczeń, w trakcie całego cyklu kształcenia, podlega ocenie z następujących dyscyplin sportu:

- lekkoatletyka
- gimnastyka
- zespołowe gry sportowe (koszykówka, piłka nożna, piłka ręczna, siatkówka)
- gry i zabawy terenowe oraz sporty rekreacyjne (badminton, tenis stołowy, palant)
- sporty zimowe
- rytm, muzyka i taniec

Sprawdziany umiejętności są jednakowe dla wszystkich uczniów w danej klasie.

- W I półroczu klasy pierwszej dokonywana jest u każdego ucznia diagnoza podstawowych cech motorycznych, za które uczeń nie otrzymuje oceny.
- W kolejnych sprawdzianach, związanych z cechami motorycznymi, oceniany jest przyrost umiejętności w stosunku do poprzedniego sprawdzianu.
- W przypadku sprawdzianów, oceniających nabyte umiejętności ruchowe, wystawiane są częściowe oceny za każdą umiejętność.
- Poprawa sprawdzianu odbywa się w przeciągu dwóch tygodni od dnia, w którym miało miejsce zaliczenie. Osoba, która z uzasadnionych przyczyn nie mogła przystąpić do zaliczenia w określonym terminie, przystępuje do sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od daty powrotu do szkoły.
- W przypadku niepowodzenia na sprawdzianie uczeń ma prawo do dodatkowej próby zaliczenia sprawdzianu.

5. WIADOMOŚCI

Uczeń za posiadane wiadomości z zakresu kultury fizycznej może dodatkowo otrzymać następujące oceny

- zna podstawowe przepisy dyscyplin sportowych zawartych w programie nauczania - **ocena 5**.
- zna wpływ aktywności fizycznej na rozwój i funkcjonowanie organizmu człowieka - **ocena 6**
- zna i stosuje w praktyce zasadę „fair play” - **ocena 5**.

6. REPREZENTOWANIE SZKOŁY NA ZAWODACH SPORTOWYCH

Dodatkowe oceny uczeń może otrzymać za reprezentowanie szkoły w zawodach sportowych na różnym szczeblu.

Szczebel	Ocena za udział w zawodach	Dodatkowa ocena za zajęte miejsce		
		I	II	III
Szkolny	5	5	5	5
Gminny	5	6	5	5
Powiatowy	5	6	5	5
Rejonowy	6	6	6	6
Wojewódzki	6	6	6	6
Ogólnopolski	6	6	6	6

Tabela 1. Dodatkowe oceny za udział i zajęte miejsce w zawodach sportowych.

7. WYSTAWIANIE OCENY PÓŁROCZNEJ (KOŃCOWOROCZNEJ)

Na ocenę półroczną (końcoworoczną) składają się dwie składowe: ocena za zaangażowanie i ocena za sprawność i umiejętności, przy czym wartość oceny za zaangażowanie ma dwukrotnie większą wartość niż ocena za sprawność i umiejętności.

Ocena półroczna (końcoworoczna) wyliczana jest z poniższego wzoru:

$$O_{końcowa} = \frac{2 \times O_z + O_s}{3}$$

gdzie:

- $O_{końcowa}$ - ocena na koniec I półrocza lub koniec roku;
- O_z – ocena za zaangażowanie, wkład pracy własnej w proces usprawniania się;
- O_s – średnia arytmetyczna ocen ze sprawdzianów.

Uczeń uzyskuje pozytywną ocenę półroczną i końcoworoczną tylko pod warunkiem, że ocena z zaangażowania jest oceną pozytywną, tzn. większą od oceny niedostatecznej.

W przypadku, gdy uczeń uzyskał ocenę niedostateczną z zaangażowania na lekcji, otrzymuje on także ocenę niedostateczną na półroczu (koniec roku), niezależnie od ocen uzyskanych ze sprawdzianów .

8. WARUNKI I TRYB UZYSKIWANIA WYŻSZEJ OD PRZEWIDYWANEJ OCENY ROCZNEJ Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

1. Uczeń ubiegający się o podwyższenie przewidywanej oceny rocznej zwraca się z pisemnie umotywowanym wnioskiem, przez sekretariat szkoły, do nauczyciela przedmiotu w terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od poinformowania go o proponowanej ocenie.

2. Możliwość złożenia wniosku, o którym mowa w punkcie 1 przysługuje uczniowi, który:

- 2.1 Na zajęciach z wychowania fizycznego ma 80 % frekwencji; a wszystkie nieobecności są usprawiedliwione;
- 2.2 Przystąpił w wyznaczonym terminie do wszystkich sprawdzianów określonych programem nauczania w danej klasie;
- 2.3 Wykorzystał wszystkie możliwości poprawy oceny, zgodnie z procedurą określoną w PSO;
- 2.4 W przypadku ubiegania się ucznia o ocenę celującą, uczeń musi wykazać się 90% frekwencją na lekcjach wf oraz reprezentować szkołę w co najmniej dwóch zawodach sportowych o zasięgu powiatowym lub wyższym, a także spełniać wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą.

Warunki określone w punktach 2.1 - 2.3 muszą być jednocześnie spełnione.

3. Wniosek, o którym mowa w punkcie 1 rozpatruje komisja wychowania fizycznego i przysposobienia obronnego w ciągu jednego dnia od daty złożenia wniosku.

4. W przypadku uznania zasadności wniosku, uczeń przystępuje w terminie do dwóch dni od daty rozpatrzenia wniosku, do zaliczenia treści programowych z wychowania fizycznego zawartych w danym semestrze (roku szkolnym) w danej klasie w formie egzaminów sprawnościowych oraz testów wiedzy o przepisach gier zespołowych i historii sportu.

5. Zaliczenie treści programowych z wychowania fizycznego nie może odbyć się później niż dwa dni przed planowanym posiedzeniem Rady Pedagogicznej klasyfikacyjnej.

6. Ocenę i pisemne uzasadnienie oceny przedstawia nauczyciel uczący ucznia, starającego się o podwyższenie oceny.

7. Ustalona przez nauczyciela ocena jest ostateczna i nie może być niższa od wcześniej proponowanej.

9. WARUNKI I TRYB PRZEBIEGU EGZAMINU POPRAWKOWEGO Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

1. Egzamin poprawkowy z wychowania fizycznego przeprowadzany jest w formie teoretycznej oraz sprawnościowej. Łączny czas trwania egzaminu wynosi 120 minut ale w uzasadnionym przypadku czas egzaminu może ulec wydłużeniu.

2. Egzamin teoretyczny polega na rozwiązaniu dwóch testów:

2.1 Znajomość przepisów zespołowych gier sportowych (do zdobycia maksymalnie - 10 pkt.) – czas trwania testu - 10 min.

Źródło: przepisy do piłki nożnej, przepisy do piłki siatkowej, przepisy do koszykówki – dostępne w bibliotekach lub w internecie

2.2 Znajomość zagadnień z prozdrowotnych aspektów wychowania fizycznego (do zdobycia maks. - 10 pkt) – czas trwania testu - 10 min.

3 Egzamin sprawnościowy polega na uzyskaniu jak największej ilości punktów zdobytych w poszczególnych konkurencjach sportowych objętych programem nauczania z wychowania fizycznego.

3.1. W skład egzaminu sprawnościowego wchodzi następujące konkurencje sportowe:

3.1.1. Lekkoatletyka (maksymalnie do zdobycia - 20 pkt):

- bieg na dystansie 100 m na czas
- skok w dal
- bieg na dystansie 800 m (dziewczęta)/1500m (chłopcy) na czas
- bieg na dystansie 400 m na czas

3.1.2. Piłka siatkowa (maksymalnie do zdobycia - 15 pkt):

- odbicia oburącz górną nad głową w kole (liczona jest liczba prawidłowych odbić w kole)
- odbicia oburącz dołem nad głową w kole (liczona jest liczba prawidłowych odbić w kole)
- zagrywka tenisowa w określone pole na boisku – 10 zagrywek (liczona jest liczba prawidłowych zagrywek tenisowych w określone pole na boisku)

3.1.3. Piłka koszykowa (maksymalnie do zdobycia - 15 pkt):

- rzuty w biegu do kosza (dwutakt) – 10 rzutów w biegu (dwutakty) pomiędzy dwoma tablicami (w ciągu 2 minut należy wykonać jak najwięcej celnych rzutów w biegu po prawidłowym dwutakcie i kozłowaniu)
- rzuty osobiste do kosza – 10 rzutów (liczona jest liczba prawidłowych celnych rzutów do kosza)

3.1.4. Piłka nożna (maksymalnie do zdobycia - 10 pkt):

- strzały wewnętrzną częścią stopy do bramki (wym. 2m x 1m) – z odległości 10 metrów należy wykonać 10 celnych strzałów wewnętrzną częścią stopy po podaniu (piłka toczy się)
- strzały prostym podbiciem do bramki (wym. 2m x 1m) – z odległości 10 metrów należy wykonać 10 celnych strzałów prostym podbiciem z miejsca (piłka stoi w miejscu)

3.1.5. Test mocy (maksymalnie do zdobycia - 15 pkt):

- rzut piłką lekarską w tył (stojąc tyłem do kierunku rzutu, należy wyrzucić piłkę lekarską jak najdalej)
- zwis na ugiętych w łokciach rękach podchwytem na drążku na czas – (czas liczony jest od momentu przyjęcia pozycji podchwytem na drążku do opuszczenia brody poniżej drążka)
- skłony tułowia w leżeniu na plecach – (przez 30 sek. należy wykonać jak największą liczbę skłonów tułowia w przód)

6. Punkty przyznawane są na podstawie odrębnych tabel przeliczających uzyskane wyniki na zdobyte punkty (załącznik nr 2).
7. Uczeń może uzyskać z egzaminu sprawnościowego maksymalnie - 75 pkt.).
8. Każdy uczeń ma prawo do dwóch prób. Do wyniku końcowego zaliczany jest lepszy rezultat z dwóch prób.
9. W uzasadnionym przypadku (niekorzystne warunki atmosferyczne, brak dostępu do obiektów sportowych, itp.) komisja może odstąpić od przeprowadzania niektórych konkurencji sportowych ujętych w wytycznych do egzaminu poprawkowego z wychowania fizycznego.
10. Nieprzystąpienie do jakiegokolwiek konkurencji z winy ucznia skutkuje otrzymaniem „-10” punktów, doliczanych do punktacji ogólnej egzaminu.
11. Do zaliczenia egzaminu poprawkowego potrzebne jest zdobycie przez ucznia w każdej części egzaminu poprawkowego minimum 1/3 punktów możliwych do zdobycia ze wszystkich odbytych konkurencji sportowych i testów podczas egzaminu poprawkowego.

10. PODSUMOWANIE

Przedmiotowy system oceniania obiektywizuje ocenę ucznia oraz podkreśla jego wkład i zaangażowanie na lekcjach wychowania fizycznego.